

Seat No.

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: March/April-2023
Marathi (Optional) Paper-XIV.1
MARO27: Vadmayin Sanskruti

Day and Date: Thursday, 04/05/2023

Total Marks: 60

Time: 3.30 PM To 5.30 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ' अभिरुची म्हणजे शास्त्रशुद्ध संस्कारांनी केलेली निवड ' ही अभिरुचीची व्याख्या कोणाची आहे ? अ. श्रीपाल सबनीस ब. अक्षयकुमार काळे क. सदानंद मोरे ड. आनंद यादव
- 2 ' नातीचरामी ' ही कादंबरी कोणाची आहे ? अ. अतुल पेठे ब. मेघना पेठे क. शांता गोखले ड. विजया राजाधक्ष
- 3 ' साहित्यिक अभिरुची म्हणजे साहित्याच्या संदर्भात कार्य करणारी अभिरुची ' असे कोण म्हणाले ? अ. अ वा कुलकर्णी ब. वा. ल. कुलकर्णी क. वा. म. जोशी ड. वा. ब. पटवर्धन
- 4 वाङ्मयीन अभिरुची बदलण्याचे श्रेय कोणत्या विज्ञानवादी लेखकास जाते ? अ. वि. दा. सावरकर ब. श्री. व्यं. केतकर क. महात्मा फुले ड. जयंत नारळीकर
- 5 ' पाया आणि इमला ' ही संकल्पना कोणाची आहे ? अ. व्होल्टेअर ब. कार्ल मार्क्स क. रॉजर बेकन ड. अरिस्टोटल
- 6 कलेसाठी कला की जीवनासाठी कला हा वाद कोणत्या दोन साहित्यिकांच्यात निर्माण झाला ? अ. ना. सी. फडके आणि वि. स. खांडेकर ब. वैद्य आणि गुणे क. वि. स. खांडेकर आणि वि. दा. सावरकर ड. अत्रे-फडके
- 7 कोणती भाषा ही राज्यकर्त्यांची आणि व्यवहाराची भाषा बनल्यामुळे एकोणिसाव्या शतकाच्या प्रारंभकाळापासून ती अधिक प्रतिष्ठित झाली . अ. फारसी ब. हिंदी क. पोर्तुगीज ड. इंग्रजी
- 8 घाशीराम कोतवाल हा कोणत्या प्रांतातील कनौजी ब्राम्हण होता ? अ. पूर्वेतील ब. पश्चिमेतील क. दक्षिणेतील ड. उत्तरेतील
- 9 कामगार हा शब्द कोणत्या भाषेतील आहे ? अ. फारसी ब. कानडी क. मराठी ड. हिंदी
- 10 ' मी नथुराम बोलतोय ' हे कोणाचे नाटक आहे ? अ. संजय पवार ब. जयंत पवार क. प्रदीप दळवी ड. मकरंद साठे
- 11 आद्य आंबेडकरी जलसाकार कुणाला म्हटले जाते ? अ. भीमराव कर्डक ब. शाहीर भाऊ फक्कड क. शिवराम जानबा कांबळे ड. किसन फागुजी बनसोड
- 12 १८३२ साली दर्पण हे वृत्तपत्र कुणी सुरू केले ? अ. विष्णुशास्त्री चिपळूणकर ब. बाळशास्त्री जांभेकर क. भाऊ महाजन ड. दादोबा पांडुरंग तर्खडकर
- 13 सत्यशोधक समाज महात्मा फुले यांनी कोणत्या साली स्थापन केला ? अ. २५ सप्टेंबर १८७३ ब. ५ डिसेंबर १८७३ क. २४ मे १८८५ ड. १९ ऑक्टोबर १८८२

- 14 १८७४ साली निबंधमाला हे मासिक कुणी सुरू केले होते ? अ. कृष्णशास्त्री चिपळूणकर ब. विष्णुशास्त्री चिपळूणकर क. लोकहितवादी ड. महादेव गोविंद रानडे
- 15 ' प्रबोधनातील पाऊलखुणा ' हा ग्रंथ कोणी लिहिला आहे ? अ. द. ता . भोसले ब. निर्मलकुमार फडकुले क. गो . ग.आगरकर ड. लालजी पेंडसे

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 ग्रामीण अभिरुची .
- 2 विविध समूहांच्या , प्रदेशांच्या अभिरुची
- 3 भाषाशुद्धी आणि वाङ्मय शुद्धीबद्दलच्या कल्पना
- 4 पथनाट्य

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 अभिरुची वर परिणाम करणाऱ्या बाह्य घटकांची थोडक्यात चर्चा करा
- 2 गांधी मला भेटला या साहित्यकृतीवरून झालेला वाद विशद करा
- 3 सत्यशोधकी जलसाकार यांची थोडक्यात माहिती द्या .
- 4 नारायण मेघाजी लोखंडे यांच्या कार्याची माहिती द्या .

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 वाङ्मयीन अभिरुची आणि साहित्यिक - वाचक आदान प्रदान व्यवस्था स्पष्ट करा .
- 2 १८१८ ते १८७४ या अव्वल इंग्रजी कालखंडातील वैचारिक निबंध वाङ्मयाचा आढावा घ्या .

Model Answer Paper

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: March/April-2023
Marathi (Optional) Paper-XIV.1
MARO27: Vadmayin Sanskruti

Day and Date: Thursday, 04/05/2023

Total Marks: 60

Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 ' अभिरुची म्हणजे शास्त्रशुद्ध संस्कारांनी केलेली निवड ' ही अभिरुचीची व्याख्या कोणाची आहे ? अ. श्रीपाल सबनीस ब. अक्षयकुमार काळे क. सदानंद मोरे ड. आनंद यादव

Option 4

2 ' नातीचरामी ' ही कादंबरी कोणाची आहे ? अ. अतुल पेठे ब. मेघना पेठे क. शांता गोखले ड. विजया राजाध्यक्ष

Option 2

3 ' साहित्यिक अभिरुची म्हणजे साहित्याच्या संदर्भात कार्य करणारी अभिरुची ' असे कोण म्हणाले ? अ. अ वा कुलकर्णी ब. वा.ल. कुलकर्णी क. वा.म. जोशी ड. वा. ब.पटवर्धन

Option 1

4 वाङ्मयीन अभिरुची बदलण्याचे श्रेय कोणत्या विज्ञानवादी लेखकास जाते ? अ. वि. दा. सावरकर ब. श्री . व्यं. केतकर क. महात्मा फुले ड. जयंत नारळीकर

Option 3

5 ' पाया आणि इमला ' ही संकल्पना कोणाची आहे ? अ. व्होल्टेअर ब. कार्ल मार्क्स क. रॉजर बेकन ड. अरिस्टोटल

Option 2

6 कलेसाठी कला की जीवनासाठी कला हा वाद कोणत्या दोन साहित्यिकांच्यात निर्माण झाला ? अ. ना. सी. फडके आणि वि.स.खांडेकर ब.वैद्य आणि गुणे क.वि स खांडेकर आणि वि. दा. सावरकर ड.अत्रे-फडके

Option 1

7 कोणती भाषा ही राज्यकर्त्यांची आणि व्यवहाराची भाषा बनल्यामुळे एकोणिसाव्या शतकाच्या प्रारंभकाळापासून ती अधिक प्रतिष्ठित झाली . अ. फारसी ब. हिंदी क. पोर्तुगीज ड. इंग्रजी

Option 4

8 घाशीराम कोतवाल हा कोणत्या प्रांतातील कनौजी ब्राम्हण होता ? अ. पूर्वेतील ब. पश्चिमेतील क. दक्षिणेतील ड. उत्तरेतील

Option 4

9 कामगार हा शब्द कोणत्या भाषेतील आहे ? अ. फारसी ब. कानडी क. मराठी ड. हिंदी

Option 1

10 'मी नथुराम बोलतोय' हे कोणाचे नाटक आहे ? अ. संजय पवार ब. जयंत पवार क. प्रदीप दळवी ड. मकरंद साठे

Option 3

11 आद्य आंबेडकरी जलसाकार कुणाला म्हटले जाते ? अ. भीमराव कर्डक ब. शाहीर भाऊ फक्कड क. शिवराम जानबा कांबळे ड. किसन फागुजी बनसोड

Option 1

12 १८३२ साली दर्पण हे वृत्तपत्र कुणी सुरू केले ? अ. विष्णुशास्त्री चिपळूणकर ब. बाळशास्त्री जांभेकर क. भाऊ महाजन ड. दादोबा पांडुरंग तर्खडकर

Option 2

13 सत्यशोधक समाज महात्मा फुले यांनी कोणत्या साली स्थापन केला ? अ. २५ सप्टेंबर १८७३ ब. ५ डिसेंबर १८७३ क. २४ मे १८८५ ड. १९ ऑक्टोबर १८८२

Option 1

14 १८७४ साली निबंधमाला हे मासिक कुणी सुरू केले होते ? अ. कृष्णशास्त्री चिपळूणकर ब. विष्णुशास्त्री चिपळूणकर क. लोकहितवादी ड. महादेव गोविंद रानडे

Option 2

15 'प्रबोधनातील पाऊलखुणा' हा ग्रंथ कोणी लिहिला आहे ? अ. द. ता. भोसले ब. निर्मलकुमार फडकुले क. गो. ग. आगरकर ड. लालजी पेंडसे

Option 2

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 ग्रामीण अभिरुची .

Ans:

2 विविध समूहांच्या , प्रदेशांच्या अभिरुची

Ans:

3 भाषाशुद्धी आणि वाङ्मय शुद्धीबद्दलच्या कल्पना

Ans:

4 पथनाट्य

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 अभिरुची वर परिणाम करणाऱ्या बाह्य घटकांची थोडक्यात चर्चा करा

Ans:

2 गांधी मला भेटला या साहित्यकृतीवरून झालेला वाद विशद करा

Ans:

3 सत्यशोधकी जलसाकार यांची थोडक्यात माहिती द्या .

Ans:

4 नारायण मेघाजी लोखंडे यांच्या कार्याची माहिती द्या .

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 वाङ्मयीन अभिरुची आणि साहित्यिक - वाचक आदान प्रदान व्यवस्था स्पष्ट करा .

Ans:

2 १८१८ ते १८७४ या अव्वल इंग्रजी कालखंडातील वैचारिक निबंध वाङ्मयाचा आढावा घ्या .

Ans:
